

ՀՐԱՄԱՆ

ԿԿԲ ՀԵՂ-ՌԱԶՄ. ԽՈՐՃՐԴԻ

№ 16

ՅԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐ ԴԱՍԱԿԻ
ՅԵՎ ՎԱՇՏԻ ՅԱՄԱՐ

355.3
4-76

ԹԵՏՏՐԱՍ-ՌԱԶՄԱՐԱՏ

ՅԵՐԵՎԱՆ-1933

23 MAY 2013

41.339

1 MAR 2010

2708
38

Թարգմանեց՝ Գրաքիոս
Սրբազրեց՝ Հ. Ատոմիկյան
Գնուհրատիր Մագարան
Դաշվիս № 8107 (Բ)
Հրատարակ. № 2585
Տիրած 1000

Հանձնված և ապադրության 31|III 1938 թ.
Առողջապահ և ապկելու 10|IV 1938 թ.

355.3
4-76

Վ6

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ԿԿԲ ՀԵՂԱՓՈԽԾԿԱՆ ԽԾԶՄԾԿԱՆ
ԽՈՌՀՅԴԴԻ

ՔԱՂ. ԹԻՖԼԻՍ, № 16, 6 ՄԱՐՏԻ 1933 թ.

§ 1.

Բանակի զորամասերի մարտական ու քաղաքական պարաստության բարձրացման մեջ առավելագույն արդյունքների հասնելու նպատակով և լավագույն ձեռք կատարելու Բագվի պրոլետարիատի հետ կնքած սոցմըրցակցության պայմանագրի պարագաներությունները, ԿԿԲ-ՀՅԴ մարտի 10-ից մինչև մայիսի 10-ը հայտարարում ե բանակալին մըցակցություն՝ ձմրան շրջանի մարտական ու քաղաքական պատրաստության ծրագրերի լավագույն, լրիվ ու կարակով բարձր կատարման համար,

§ 2.

Մըցակցությանը մասնակցում են ԿԿԲ բոլոր զորամասերն ու բոլոր միավորակցությունները:

§ 3.

Մըցակցությանն առավելագույն չափով ներգրավելու համար կարմիր բանակայինների ամբողջ մաս առյին ու պետկազմին՝ ոգտագործել հարակից «Ճը-

ցակցության մեջ ԿԿԲ զորամասերի գնահատականի համար հիմնական ցուցանիշները»:

Այդ ցուցանիշներն ողաճորժել նույնպես ծավալելու համար սոցմքցակցությունը ստորաբաժանումների ու մարտիկների միջև:

§ 4.

Գնդերի ու դիվիզիաների միջև մըցակցության արդյօւնքների ստուգումը պետք է կատարեն ԿԿԲ շատրւն ու Քաղվարչությունը մայիսի 10-ից մինչև 20-ը, իսկ զորամասերի ստորաբաժանումների միջև՝ գնդերինու դիվիզիաների հրամատարները՝ մինչև ս.թ. մայիսի 10-ը:

§ 5.

Մըցակցության արդյօւնքները հաշվի առնել ընդ հանուր արդյօւնքների ամփոփման ժամանակ՝ ուսումնական տարվա վերջում:

Զորքերի ժամանակավոր հրամատար՝ ՍՈԿՈԼՈՎ

ՀՄԽ անդամ՝ ՇԻՖԲԵՍ

ՀՐԱՄԱՆ 16 (ԴԱՍԱԿԻ ՈՒ ՎԱՇՏԻ ՀԱՄԱՐ)

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐ

Գնահատելու համար ԿԿԲ զորամասերը 1933 թվի ձմբան շրջանի մըցակցության մեջ,

(դասակի ու վաշտի համար)

ա. Քաղաշխատանքն ու քաղպատրաստությունը պոլոր զորամասերի, բոլոր մարտիկների ու պետկազմի համար.

1. Համկոմկուսի (թ) կենտկոմի ու ԿՎՀ հունվարյան պիճնումի վրոշումների գերազանց յուրացում:

2. ԱԽՍՖՀ կենտգրեգոմի Յ-թ նշառշրջանի վրոշումների գերազանց լուրացում (ազգային դիվիզիաների համար):

3. Կոլոնականների համամիութենական համագումարի դիմումի և համագումարում արասանած ընկ. ընկ. Ստալինի, Կազանովիչի, Մոլոտովի, Վորոքիլովի Յակովլևի ճառերի գերազանց լուրացում:

Թերթի ամեսորիա ընթերցում. Միջազգային ու սերքին հիմնական քաղաքական անցքերի գերազանց յուրացում:

5. Ակտիվ մասնակցության գարնանացանի կամպանիային:

Բացի դրանից՝

Միջին պետկազմի համար (դասակի հրաժառարեք վաշտի հրամատարի, քաղղեկի համար)։

1. Գերտղունց գնահատականով ժամանակին քննություն տալ (զաշոտներ) պետկազմի լենինյան պատրաստության լուրաքանչյուր թեմայից։

2. Դերազանց իմանալ Կարմիր բանակալինների արաժադրությունները և ապահովել ստորաբաժանման քաղ-բարոյական դրությունը։

3. Ունենալ «գերտղունց» գնահատական բոլոր խմբակների քաղպարապմունքների յուրացումից (բարձրացած պահանջուռությամբ)։

4. Քաղպարապմունքների համար Կարմիր բանակալինների տունց խոչնդունների ու բարձր վորակով ինքնապատրաստություն։

5. Ակտիվ ոգնություն խմբակավարներին՝ քաղպարապմունքների համար պատրաստվելու և քաղպարապմունքներն անցկացնելու գոմար։

6. Քաղինֆորմացիայի ամենորլա անցկացում։

7. ԻԳԿԲ Քաղվարչության № 17 հրամանի բարձր վորակի կատարում։

8. Լավ հիմքերի վրա դնել սոցմբակցության գեկավարությունը, պարբերաբար մարտիկին հասցնել ուսուցման պլան և դնել սոցմբակցության ընթացքը և կարմիր բանակալիններին հասցնել մրցակցության արդյունքները։

9. Տաշ հրաձգությունների, տակտիկան ու տեխնիկական պատրաստության ժամանակին ու բարձրութակ քաղաքահովում։ Անցկացնել տեխնիկական խըմբակներից մարտիկների 100 տռկոսին։

Կանոնավոր լուս ընծալել բազմատիրամներն ու

էլլեկտրովաները (վոչ սակավ, քան շաբաթը 2 անգամ) և նրանց մեջ լավ լուսաբանել վաշտի (դասակի) ուսուցման ու կյանքի բոլոր հիմնական հարցերը, ծավալել կազմակերպչական մասսայական աշխատանք, սիստեմաբար դաստերակչական աշխատանք տանել զինթրդթակիցների հետ։

11. Վաշտային գրադարանի լավ աշխատանք։

12. «Հավ» գնահատականով հանրակըթական դաշտաստություն։

բ. Շարային ու Ֆիզիատրասուրյան

Զմրան շրջանի վերջում հասնել շարային տեսակետից դասակի ու վաշտի վերջնական մշակման։

2. Հասնել դասակի ու վաշտի գերազանց կերպ ու կեցվածքին (վիպրավկա)։

Գերազանց արտաքին տեսք՝ թե շարքում և թե շարքից դուրս։

4. Պետին մոտենալը, հրամանների կրկնելը, կատարման մասին զեկուցելը, դարձումներն ու հրացանային նվազները։

5. Խոչնդունների հաղթահարումը, աշխատանքը Փիղործիքների վրա ու սվինամարտը՝ համաձայն մարտիկի ու մանր ստորաբաժանումների պատրաստության ձեռնարկի։

6. Պատրաստ աշխատանքի ու պատրաստության («գտա») նշանի համար սահմանվում են հետեւյալ նորմաները։

ա) միջին ու կրասեր պետկազմի համար 100 տռկ։

բ) սոսկական կազմի համար 50 տռկ։

գնդային դպրոցների կուրսանուների համ. 75 տռկ։

7. Բոլոր աստիճանի պետկազմի համար պատրաստություն փոխադարձ փոխարինման և հաջորդ աստիճանում փոխարինելու ոկզբունքի հիման վրա:

գ. Հրածգային պատրաստություն

Դասակի ու վաշտի համար

Մշակել 4 խնդիր զենքի սահմանված տեսակներից 32 թվի հրածգությունների կուրսով լրացուցիչ ցույներով:

2. Պատրաստություն ձեռքի նոնանեառումից ու հրացանալին նոնակներով հրածգությունից, մշակել 1-ին խնդիրը ձեռքի նոնակների նետումից 1 խնդիրը հրացանալին նոնակներով հրածգությունից (32 հրածգ. կուրս):

3. Զենքի ու հրածգային դրոծիքների գերազանց խնամում, պահպանուն պահում ու զորություն:

դ. Ցակիկական պատրաստություն

1. Մինչեւ ձմրան շրջանի վերջը վերջնականապես մշակել դասակն ու վաշտը 4 խնդիրց՝ լերթ, պաշտպանություն, հարձակում, հետախուզություն:

2. Խնդիրները պետք ե մշակվեն «լավ» գնահատականից վոչ պակաս:

յ. Տեխնիկայի ուսումնափություն

Տես հավելվածներ.

և 1 հրետանի:

և 2 Ավտոլրահատանկային գործ:

և 3 Ավելացիա:

և 4 Կապ:

և 5 Ճարտարապետական գործ:

և 6 Ռողմական գործ:

և 7 Հակառակին պաշտպանություն:

զ. Պահակային ծառայությունն ու ներքին կարգ ու կանոնը

ա. պահակային ծառայություն

1. Հաստատապես գիտենալ և արագ կատարել պահակային ծառայության կանոնագրքի բոլոր պահանջները:

Որվա վերակարգի անձանց պատրաստությունը և վերահսկողությունը ներքին ծառայության կատարման վրա դասակի ու վաշտի հրամանատարների կողմէց:

բ) Ներքին կարգ ու կանոնը

1. Ստույդ կատարել որվա վերակարգի ունեցած պարտականությունը:

2. Որինակելիորեն պահել զորանոցային շենքերն ու ինվենտարը.

3. Ռացիոնալ ձևով պահել ու պահպանել զենքն ու հանդերձանքը շենքում:

4. Կազմակերպվածություն լուրաքանչյուր ստարաժանման, յուրաքանչյուր մարտիկի ու հրամատարի աշխատանքի մեջ ըստ նրանց պարտականությունների:

5. Մարտական պատրաստության մեջ լրիվ վերացնել պըոգուները:

6. Պետկազմի ու մարտիկների մաքրասիրություն և անձնական առօդջապահություն:

Ե. Պետկազմի պատրաստությունը

1. Հրամատարական ուսուցման լավագույն կազմակերպում և ապահովում:

2. Հրամատարական որերի պահպանում և հրամատարական բանվորական որվա նորմայացում:

3. Հրամատարական ուսուցման հաշվառման, հաճախելիության ու յուրացման կոնտրոլի լավագույն դրություն:

բ. Անկախարուրյունը

ա) ուժերի ու միջոցների դասավորությունը

1. Պաշտոնատար անձանց միջև պարտականություններ բաշխելու ու կրելը, վորն ապահովում ե.

Վատչի հրամատարի համար, ուսուցման վերաբերյալ բնույնավորման ճիշտ բաշխումը, հսկողությունը վաշտի ծառայության ու կենցաղի վրա՝ դասակի հրամատարների և այլ պաշտոնատար անձանց միջև:

Դասակի հրամատարի համար, ջոկերի հրամատարների ու իր ողնականի ռացիսնալ ոգտագործումը մարտական պատրաստության, ծառայության ու կենցաղի հարցերում:

2. Մարտական պատրաստության ժամանակին ու լրիվ նյութական ապահովումը (ըստ տեսակների, շրջանների ու խնդիրների), զորամասի ծառայության ու զործունելության նյութական լրիվ ապահովումը և նյութական միջոցների ճիշտ բաշխումը:

Վատչի հրամատարի համար, նյութական ապահովումն ըստ ուսուցման շրջանների:

Դասակի հրամատարի համար, նյութական ապահովումն ըստ խնդրի հերթական վարժության:

բ) Կենդանի ղեկավարություն

Մարտական ամբողջ պատրաստության ժամանակին պլանավորումը, վոր առանձված և բավականչափ ժամանակ՝ կատարողների կողմից պլանի մշակման համար և ամենից նպատակահարմար ձևով այն արտահայտելու տեղում, հաշվի առնելով ավյալ՝ զորամասի առանձնահատկությունը, կատարողական պլանների ըովանդակության ռեալ լինելը և նրանց ժամանակին կտարումը:

Մարտական պատրաստության սխահմում ցուցադրական պարապմունքների իրագործամբ՝ վորգես ու սուցման հիմնական մեթոդի:

գ) հավասարում յիշ կոնտրոլ

ա) Կոնտրոլի վորակը, վորն իրագործվում ե մարտական պատրաստության անհատական սպառիչ հաշվառումով:

բ) հաշվառման սխահմի կազմակերպումը, վորն ապահովում ե պաշտոնատար անձի համար սոսրաբաժանման մարտական պատրաստության և դրանք իրազեկ լինելը՝ կենդանի ղեկավարության կոնտրոլի ու զեկուցագրի հիման վրա:

ք. Նյութական ապահովումը

ա) ծառայության ու կենցաղի նյութական ապահովումը

1. Զորանոցալին շենքի դրանք ու ոգտագործումը, ինչպես նաև կոմունալ անտեսության դրանք ու պայմանագրի մեջ պահպանագույն կազմակերպության վեց, զորա-

Նոցալին ինվենտարի դրությունը և պահպանումը նքանչաղվառման դրությունը ստորաբաժանման մեջ:

2. Հագուստեղինի, մարդկանց ու ձիերի այն հանգերձանքի խնամումն ու պահպանումը, վորոնք գանցվում են անհատական ու կմբակալին ոգտագործման մեջ:

բ) ուսուցման նյութական ապահովումը

1. Վաշտային հրաձգաբանների ու հրաձգավայրերի դրությունն ու սարքավորումը՝ համաձայն 1932 թ. հրաձգությունների կուրսի Հրաձգակալին Գործի հրահանդիր:

2. Հրաձգային գործիքների տոկայությունը, դրությունն ու հաշվառումը:

3. Վաշտերում ավագով արկղների դրությունն ու սարքավորումը:

4. Զենքի դրությունը, խնամումն ու պահպանումը:

5. Գործույարների ու փորձահրածգության քարտերի տոկայությունը և զենքը ժամանակին դիպուկի վերելու ընթելքը:

6. Մաքրման համար սարքին պատկանելիքներով լրիվ ավահովումը:

ԿԿԲ Նտարի մարտական պատրաստության բաժնի պետ ԿԱՎԼԻՇՎԻԼԻ

ԿԿԲ քաղվարչության 2-րդ սեկտորի պետ՝
ԲԱՐԲԱՐԻՆՍԿԻ

ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

Տեխնիկայի ուսումնասիրման բնագավառում
(դասակ, վաօս)

Զորքերի մասնագիտական պատրաստությունն անց և կացվում ձմրան ընթացքում մշակվող 4 տակտիկական խնդիրների սահմաններում:

Հավելված № 1

Հ Ր Ե Տ Ա Ն Ո Ւ Յ

Միջին պետկազմը

1. Ցուրացնել դնդաւին ու դիվիզիվական հրետանու հպատակություններն ու գոլծադրությունը:

2. Գիտենալ նյութական մասի ամենապիսավոր մասերի կառուցվածքը:

3. Կարողանալ լցնել հրանոթը և կրակել ուղիղ նշանառությամբ, վտանգավեր մոտիկությամբ գանվող նշաններին:

4. Կարողանալ տալ հրետանուն նպատակադրումներ:

Հավելված № 2

ԱՎՏՈԶՐԱՎԱՏԱՆԿԱՑԻՆ ԴՐԽԾԻՑ

Միջին պետկազմը

1. Գիտենալ Տ. 27 տանկեակայի, Տ. 26 տանկերի Ա. 2, ԲՏԴ-8, 12 զրահմեքենայի ամփոփ նկարագրությունը:

2. Ցուրացնել ցավո գնահատականով Տ. 27 տակտիկական նաև կությունը և նրա մարտական գործադրության հիմնական դրությունները (տանկետկաների մարտական գործողության հրահանգի ծավալով):

3. Նույնը Տ. 26 վերտբերյալ (Մեխմասերի մարտական կանոնագրքի մաս 2-րդի ծավալով):

4. Գործնականապես կարողանալ ոգտագործել աղյանցանները մեխմասերի և զորքերի ալլ տեսակների

միջև (աղդանշանների վասին և նրանց ոգտագործման
կանոնների մասին մեխմասների և զորքերի այլ աեռակշ-
ների միջև ժամանակավոր հրահանգով):

5. Գիտենալ ավտոզրահատանկավին մասների կազ-
մակերպում մինչև գումարտակն ու բաժնյակը:

Հավելված № 3

ԱՎԻԱՑԻԱՑԻՑ

Դասակի հրամատարի համար

Այս բոլորն, ինչ տաված ե ջոկի հրամատարի
համար:

2. Ուսումնասիրել սավառնակի նշանակությունը
յերկրի հետ և գիտենալ թե ինչ գեղքերում պետք ե
փոել սպիտակ քաթաններ դասակային տեղամասի ճա-
կատում:

Վայելի հրամատարի համար

1. Այս բոլորը, ինչ վերաբերվում ե դասակի հրա-
մատարին:

2. Գիտենալ ուղեկցող սաավանակների տակտի-
կական հատկությունները:

3. Գիտենալ ողալին գիտության ու կազի պու-
աերի կազմակերպումը Պովիսեմ-ի քաթանով աշխա-
տանքի տեխնիկական կողմը: Հաղորդագրության ժա-
մանակին ընդունելությունը և կեռով զեկուցագրերը
սպառնակին հանձնելը:

Հավելված № 4

Կ Ա Գ Ի Ծ

Միջին պետականի համար (զրբերի հիմնական տեսակների
համար)

1. Գիտենալ գնդի կազի միջացների տակտիկական
աելնիկական հատկությունները. Ունաֆ հեռախոս,
մերձավոր գործողություն ԼՅՈՒԿԱՍ լապտերներ, գաշ-
ային հեռախոս 6 ԳԿ ռացիտ:

2. Կարողանալ ոգավել հրամատարական կողից:

Հավելված № 5

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՑ

Միջին պետականի համար

1. Կարողանալ կազմել ճարտարապետական աշ-
խատանքների պլանն ու հաշվառքներն իր ստորաբա-
ժանման կամ զորամասների մասշտաբով:

2. Կարողանալ կազմակերպել հակառակորդի պաշտ-
պանողական շերտի, ճանապարհների, կամուրջների
հետախուզություններ:

Գիտենալ իր ստորաբաժանման սպառազինման
համար սահմանված ճարտարապետական գույքի ցու-
ցակալին (տարելային) մասը:

Հավելված № 6

ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՑ

Միջին պետականի համար

1. Նույնը, ինչ սոսկական պետկազմի համար և
բացի գրանից, գիտենալ ավիացիոնի, հրետանօւ, մո-
տունելանիկական մասների սպառազինության քիմիա-

կան միջոցները, Գիտենալ այն խնդիրները, վոր ուժեւ-
բեց վեր չեն լինի ոյդ միջոցներին.

Հավելված № 7

ՀԱԿԱՊԴԱՅԻՆ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՀՐԱԶԲԻ

ՎԱՇՏԵՐ

Դաստիի ու վաճախ հրամատարների համար.—Նույնը, ինչ
չոկի հրամատարի համար և լրացուցիչ կերպով.

ա) Գիտենալ հրացանով ողային նշաններին կա-
տարվող հրաձգության թեորիայի հիմունքները.

բ) Գիտենալ ողային նշաններին կատարվող հրա-
ձգության պահանջներ զորքերի համար:

ԳՆԴԱՑՐԱՅԻՆ ՎԱՇՏԵՐ

Դաստիի հրամատար.—Նույնը, ինչ ջոկի հրամատարի
համար և լրացուցիչ կերպով.

ա) Գիտենալ գնդացքերով ողային նշաններին կա-
տարվող հրաձգության թեորիայի հիմունքները:

Վաճի հրամատարի համար

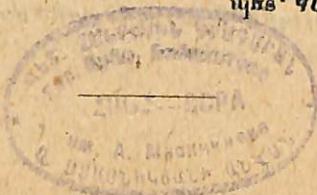
ա) Գիտենալ գնդացքերով ողային նշաններին կա-
տարվող հրաձգության թեորիան:

ՈԴԱՅԻՆ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ԿԱՓԻ ԶՈԿ

կապի դաստիի հրամատար

ա) Գիտենալ ջոկի ծառայության կազմակերպումը՝
ժարտի ժամանակ:

ԿԱՐ Շաբի մարտական պատրաստության բաժնի
պետ՝ ԿԵՎԼԻՇՎԻԼԻ

105

41.334